

Muloqot

ЖАРИМА СОЛИНАДИ

Маҳалламизда умумий водопровод тармоғи маъжуд. Яқинда кўшиқларимиздан бири ўзбошимчилик билан сув тармоғини ҳовлисига ўтказиб олибди. Натижанда биз сувдан фойдаланишда қийналиб қолдик. Айтинг-чи, унга нисбатан чора кўриш мумкинми?

З.КАМОЛОВ, Тошкент шаҳри

“Маъмурий жавобгарлик тўғрисида”ги кодекснинг 163-моддасига мувофиқ водопровод ёки канализация тармоқларини ўзбошимчилик билан улаб олиш ва водопровод ёхуд канализациядан фойдаланиш қоидаларини бошқача тарзда бузиш маъмурий жавобгарликни келтириб чиқаради. Мазкур модда биноан, уй-жойларни, жамоат ишлаб чиқариш объектларини, шунингдек, ер участкаларини водопровод ёки канализация тармоқларини ўзбошимчилик билан улаб олиш, таркибдаги ифлослантурувчи моддаларни йўқотиладиган даражадан ортиқ бўлган оқова сувларни канализацияга оқизиш ҳамда водопровод ёхуд канализациядан фойдаланиш қоидаларини, ер ишлари ва бо-

шқа ишларни бажараётганда водопровод ёки канализация тармоқларини бошқача тарзда бузиш, башарти бу ҳол уларнинг шикастланишига сабаб бўлса, — фуқароларга энг кам иш ҳақининг иккидан бири қисмини икки бараваригача, мансабдор шахсларга эса икки бараваридан уч бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади. Худди шундай ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо чораси қўлланилгандан кейин бир йил давомида такроран содир этилган бўлса, фуқароларга энг кам иш ҳақининг икки бараваридан уч бараваригача, мансабдор шахсларга эса уч бараваридан беш бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

ЭР-ХОТИННИНГ УМУМИЙ МУЛКИ

Эрим билан беш йил бирга яшадик. Уртада икки нафар фарзандимиз бор. Бирок кейинги пайтда турмуш ўртоғим билан ораимизда тез-тез жанжал чиқадиغان бўлиб қолди. Шу туфайли суд орқали ажрашдик. Мол-мулкни бўлиш тўғрисидаги суд қарори ижро этилаётган пайтда эса кўнунча ашёлар эр-хотиннинг умумий мол-мулки сифатида белгиланмади. Айтинг-чи, қандай ашёлар эр-хотиннинг умумий мулки ҳисобланади? Итимос, шу ҳақида маълумот берсангиз.

А.БОБОБЕКОВА, Чуст тумани

Оила кодексининг 23-моддасида эр-хотиннинг умумий мулки ҳақида сўз юритилган бўлиб, ушбу моддага мувофиқ, эр ва хотиннинг никоҳ давомида орттирган никоҳ давомида орттирган мол-мулкларни, шунингдек, никоҳ қайд этилганга қадар бўлажак эр-хотиннинг умумий маблағлари ҳисобига олинган мол-мулкларни, агар қонун ёки никоҳ шартномасида бошқача ҳолат кўрсатилмаган бўлса, уларнинг биргаликдаги умумий мулки ҳисобланади. Эр-хотиннинг никоҳ даврида орттирган мол-мулкларни жумласига (эр ва хотиннинг умумий мулкига) эр ва хотин ҳар бирининг меҳнат фаолиятидан, тадбиркорлик фаолияти ва интеллектуал фаолият натижаларидан орттирган даромадлари, улар томонидан олинган пенсиялар, нафақалар, шунингдек, махсус мақсадга мўлжалланмаган бошқа тўловлар (моддий ёрдам суммаси, майиб бўлиш ёки саломатлигига бошқача зарар етказиш оқибатида меҳнат қилиш қобилиятини йўқотганлик муносабати билан етказилган зарарни қоплаш тарзида тўланган суммалар ва бошқалар) кирди. Эр ва хотиннинг умумий даромадлари ҳисобига олинган кўчар ва кўчмас ашёлар, қимматли қозғолар, пайлар, омонатлар, кредит

муассасаларига ёки бошқа тижорат ташкилотларига киритилган капиталдаги улушлар ҳамда эр ва хотиннинг никоҳ давомида орттирган бошқа ҳар қандай мол-мулкларни, улар эр ёки хотиндан бирининг номига расмийлаштирилган ёхуд пул маблағлари кимнинг номига ёки эр ва хотиннинг қайси бири томонидан киритилган бўлишидан қатъи назар, умумий мол-мулк ҳисобланади. Эр ва хотиндан бири уй-рўзғор ишларини юритиш, болаларни парвариш қилиш билан банд бўлган ёки бошқа узрли сабабларга қўра мустақил иш ҳақи ва бошқа даромадга эга бўлмаган тақдирда ҳам эр ва хотин умумий мол-мулкка нисбатан тенг ҳуқуққа эга бўлади. Фермер ва деҳқон ҳўжалиги аъзоларининг биргаликдаги мулки бўлган мол-мулкка нисбатан эр ва хотиннинг эгаллик қилиш, фойдаланиш ва тасарруф этиш ҳуқуқлари фермер ва деҳқон тўғрисидаги қонунларда белгиланади. Фермер ва деҳқон ҳўжалигининг мол-мулкни бўлиш Фуқаролик кодексининг 223 ва 225-моддаларида назарда тутилган қоидалар асосида амалга оширилади.

НАФАҚА ҚАЕРДАН БЕРИЛАДИ?

Фарзандим яқинда тўрт ёшга тўлади. Гап шундаки, у болаликдан ногирон. Мен фарзандимга ногиронлик нафақаси олишим мумкинми? У қардан берилди ва бунинг учун қандай ҳужжатлар тақдим этишим керак?

М.РИЗАЕВА, Самарқанд шаҳри

Болаликдан ногиронлик нафақасини Вазиirlар Маҳкамасининг “Болаликдан ногиронларга нафақалар таъинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида”ги Низомига мувофиқ ўзингиз яшаб турган туман ижтимоий таъминот бўлимидан оласиз. Нафақа таъинлаш тўғрисидаги ариза болаликдан 1 ёки 2 гуруҳ ногиронларини томонидан яшаб қолган тўлақон (шаҳар) ижтимоий таъминот бўлимига берилди. Меҳнатга лаёқатсиз, деб

топилган 1 ёки 2 гуруҳ болаликдан ногиронига, шунингдек, ногирон болага нафақа таъинлаш тўғрисидаги ариза ота-оналардан бири ёки васий томонидан яшаб жойи бўйича берилди. Нафақа таъинлаш тўғрисидаги аризага 1 ёки 2 гуруҳ болаликдан ногирон ёхуд ногирон боланинг ёши ва турар жойи тўғрисидаги ҳужжатлар, шунингдек, ариза берган ота-оналар, васийларнинг яшаб жойи тўғрисидаги ҳужжатлари илова қилинади.

Саволларга ҳуқуқшунос Саломат НИЁЗОВА жавоб берди

Ҳеч қандай сир эмас, мамлакат иқтисодийнинг ривож топгани, аҳоли турмуш фаровонлигининг ошиши, умман айтганда, кўзлаган мақсадимизга эришишда ҳусусий ва қўшма корхоналар алоҳида ўрин тутаяди. Бирок айрим ҳолларда улар ўртасидаги шартномага асосланган муносабат бир тарафнинг лоқайдолиги боис бузилиши иқтисодий режаларнинг амалга ошишига тўсиқ бўлади.

Самарқанддаги “Идеал пластик” қўшма корхонаси ўзбекистон-Туркия сармоясига асосида барпо этилган. Қўшма корхонада пластмасса материаллардан эшик ва эшик блоклари тайёрланади. Бу жиҳозларга айни пайтда талаб катта. Қўшма корхона билан шартнома тузган Тошкентдаги “Бугунги кун қурилиши” ҳусусий фирмаси эса, замон талабига, аҳоли дидига мос билонлар барпо этишдек эзгу ниътада фаолият юритади. “Идеал пластик” қўшма корхонаси билан “Бугунги кун қурилиши” ҳусусий фирмаси ўртасида эшик ва витражли эшик блокларини ясаш ҳамда ўрнатиб бериш тўғрисида умумий қиймати 124 миллион 693 минг 940 сўм бўлган шартнома тузилган эди. Махсулотни етказиб бериш ва хизматлар кўрсатиш шарти

қўшма корхона томонидан юз фоиз бажарилган, ҳусусий фирма ўн иш кунда тўлиқ

(Давоми. Боши биринчи бетда) Ташкилий — ҳўжалик санкциялари эса тадбиркорлик субъектлари фақатгина ваколатли давлат идораси томонидан қонунда белгиланган тартибда қўлланиладиган таъсир чоралари бўлиб, улар тадбиркорлик субъекти томонидан содир этилган ҳуқуқбузарлик ҳаракатини бартараф этилганча ҳўжалик юритувчи субъект фаолиятини тўхтатиб қўйиш, тадбиркорлик субъектининг лицензиясини бекор қилиш, давлат рўйхатидан ўчириш, мажбурий қайта ташкил этиш ёки тугатиш шаклида қўлланилади.

Шу ўринда айтиб ўтиш жоизки, 2005 йилнинг 1 июлига қадар тадбиркорлик субъектлари нисбатан таъсир чораларини қўллаш назорат қилувчи идоралар зиммасида эди. 2005 йил 14 июнда қабул қилинган “Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент Фармони билан жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, ислоҳ қилиш ҳамда модернизациялаш, суд ҳуқуқ тизимини янада эркинлаштириш, назорат идораларининг тадбиркорлик субъектлари фаолиятига ноқонуний ара-лашувини чеклаш, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш мақсадида 2005 йилнинг 1 июлидан бошлаб тадбиркорлик субъектларига нисбатан ҳуқуқий таъсир чораларини фақат суд орқали қўллаш тартиби жорий этилди. Мазкур Фармон тадбиркорлик субъектларига нисбатан ҳуқуқий таъсир чораларини қўллашда тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқий ҳимояси кафолатини таъминлади. Судлар томонидан бу тоифадаги ишларни кўришда назорат қилувчи идоралар томонидан ўтказилмаган текширишларнинг қонунийлигига баҳо бериши шарт. Бунда текшириш асосларининг мавжудлиги, яъни фуқароларнинг қонуний бузилиши, жиноят ёки фуқаролар ҳуқуқи ва давлат манфаатларини чекловчи бошқа ноқонуний ҳаракатлар тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган ёзма мурожаатлари, оммавий ахборот воситаларининг хабарлари, назорат қилувчи идораларнинг маълумотлари, текшириш асослари қонун ҳужжатларига мувофиқлиги, яъни текшириш ўтказишга назорат қилувчи идоралар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика Кенгаши ва унинг худудий (вилоят) комиссиялари томонидан берилган қарор, ҳўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текшириш мелиоратив ҳолатини яхшилаб бормоқда. Унинг унутдорлигини сақлаб қолиб, ҳосилдорлигини ошириш чораларини кўряпти. Қишлоқ ҳўжалиги махсулотни етиштиришда агротехника талабларига риоя этилти. Солиқлар, йиғимлар ва бошқа мажбурий тўловларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўз вақтида тўлаётгани. Бу ҳақда фикр юритаётган, беихтиёр “фермерни сарсон-саргардон қилиш кимга керак бўлиб қолди” экан?” — деган ўйга

ҲУҚУҚИЙ ТАЪСИР ЧОРАЛАРИ улар қандай вазиятда қўлланади?

лиши суд томонидан синчиқаб ўрғанилиши лозим. Келинг, фикримизнинг исботи сифатида бир ҳўжалик ишини мисол қилиб келтирайлик. Марғилон шаҳар ДСИ хо-

ритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 9-моддасида кўрсатилган асослар мавжуд бўлмаган, текшириш ваколатли

қилиш китобини беришни сўралгани кайд этилган. Бу ҳолат ҳам ДСИ ходимлари томонидан “Ҳўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида”-

димлари ҳусусий тадбиркор Анваржон Мавлонова тегишли бўлган савдо дўконидики қиска мuddатли текширув ўтказишган. Аммо ДСИ ходимлари томонидан текширув ўтказиш учун асос бўлган буйруқни ҳусусий тадбиркорга тақдим этганликларини тасдиқловчи ҳужжат расмийлаштирилмаган. Суд мажлисида ҳусусий тадбиркор солиқчилар томонидан буйруқ тақдим этилмаган ҳолда текширув ўтказишнинг билибдир, текширувни ноқонуний ўтказгани тўғрисида вақ келтирди. Бундай ҳолатда суд ДСИ ходимлари томонидан текширув ўтказиш учун асос бўлган буйруқ жавобгарга тақдим этилмаган, деган хулосага келди. Текшириш учун асос бўлган ҳужжатлар ҳусусий тадбиркорга тилкат асосида топширилмаган. Бу эса текшириш ноқонуний ўтказилгандан далolat беради. Ноқонуний йўл билан ўтказилган текшириш натижасида қабул қилинган қарор ҳам ноқонуний ҳисобланади. Олий ҳўжалик суди Пленумининг 116-сонли қарорида “Текшириш учун Ўзбекистон Республикаси “Ҳўжалик

бўлмаган шахслар томонидан ўтказилган, текшириш учун асос бўлган ҳужжатлари кўрсатмаслик, назорат қилувчи идора раҳбари томонидан тасдиқланган текшириш ўтказиш тўғрисидаги буйруқ ва режанинг нусхасини ҳўжалик юритувчи субъект раҳбари (ҳусусий тадбиркор)га олганини тасдиқловчи ҳужжат билан расмийлаштириб топширмаганлиги назорат қилувчи идора қабул қилган ҳужжатлар ҳўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини бузган, дея баҳолаш ва ушбу ҳужжатларни ҳақиқий эмас деб топшига асос бўлади” деб кўрсатилган. Шунингдек, солиқ идораси ходимлари томонидан расмийлаштирилган қиска мuddатли текшириш далolatномасида ҳусусий тадбиркорга тегишли бўлган савдо дўконидики қиска мuddатли текшириш натижаларини далolatнома (маълумотнома) билан расмийлаштириб, унинг бир нусхасини текширилмаган ҳўжалик юритувчи субъект иштироғида қолдиришга мажбур бўлса-да, лекин улар

ги қонуннинг 17-моддаси талаблари бузилганини кўрсатади. Бундан ташқари, қиска мuddатли текшириш далolatномасида ҳусусий тадбиркорга тегишли бўлган савдо дўконидики қиска мuddатли текшириш натижаларини далolatнома (маълумотнома) билан расмийлаштиришда текширув натижаларини далolatнома (маълумотнома) билан расмийлаштириб, унинг бир нусхасини текширилмаган ҳўжалик юритувчи субъект иштироғида қолдиришга мажбур бўлса-да, лекин улар

Huquqiy ma'rifat

“Ҳўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 17-моддасида белгиланган мажбуриятни бажармай, далolatномадан бир нусхасини ҳусусий тадбиркорга қолдирмаган.

Суд солиқ идораси ходимлари томонидан юқоридики қайд этилган бир қатор қонунбузилиши ҳолатларига йўл қўйилганини эътиборга олган ҳолда ДСининг молиявий жарима қўллаш тўғрисидаги давросини рад қилиб, Олий ҳўжалик суди Пленумининг 116-сонли қарорига “Текшириш давомида текширишларни қайд этиш дафтраги (китоби)га тегишли ёзувларни киритмаслик, текшириш учун асос бўлган ҳужжатларни кўрсатмаслик, текширувчиларнинг ўз шахсларини тасдиқловчи ҳужжатлар билан таъинлиги ва мuddатларини бузиш каби ўрнатилган тартиб-қоидалар бузилишига йўл қўйилгани эса ҳўжалик судлари томонидан айбдор шахсларга нисбатан Ҳўжалик-процессуа мувофиқ лавозимидан озод этишгача бўлган интизомий жавобгарлик чоралари қўллаш ҳақида ҳусусий аҳрим чиқариш учун асос бўлади” деб белгиланганлигини назарда тутиб, ҳусусий тадбиркорга тегишли бўлган савдо дўконидики текширув ўтказган ДСИ ходимларига нисбатан интизомий иш қўзғатиш тўғрисида ҳусусий аҳрим қабул қилди.

Хулоса ўрнида айтганда, суд томонидан текшириш ва текшириш асосида йиғилган ҳужжатлар “Ҳўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида”ги, “Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида”ги қонунлар, Солиқ кодексини, давлатини раҳбарининг 1998 йил 19 ноябрдаги “Ҳўжалик юритувчи субъектларини текширишни ташкил қилишни тартибга солиш тўғрисида”ги, 2005 йил 14 июндаги “Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ва 2005 йил 24 июндаги “Тадбиркорлик субъектларининг ҳўжалик соҳасидаги ҳуқуқбузарлигини учун молиявий жавобгарлигини эркинлаштириш тўғрисида”ги Фармонлари, Олий ҳўжалик суди Пленумининг “Назорат қилувчи идоралар фаолиятини тартибга солишга оид қонун ҳужжатларини амалиётда қўллашнинг айрим масалалари ҳақида”ги 116-сонли қарори, Вазиrlар Маҳкамасининг тегишли қарорлари ва бошқа давлат идораларининг меъёрий ҳужжатлари ҳамда судга тақдим этилган далиллар асосида муҳокама этилиши, шундан сўнг текшириш ҳужжатларига ҳуқуқий баҳо берилиб, қарор қабул қилиниши лозим.

Назиржон УЗОКОВ, ҳуқуқшунос

Ajab savdolar

борасиз. Фермер ҳўжалиги раҳбари суд жараёнида даъвогарнинг важларини инкор этувчи тегишли далил ва исботларни тақдим этди. Шунинг учун даъвогарнинг даъво талаблари асоссиз, деб топилди, суд ҳаракатлари унинг зиммасига юкланди. Президентимиз Ислам Каримовнинг 2005 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2006 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазиrlар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида таъкидланганликдек, фермер ҳўжаликларининг ривожланиши ва мустаҳкамланиши ҳамда шу жараёнда бевосита боғлиқ бўлган қишлоқдаги туб ислохотларнинг самарали амалга оширилиши жуда оддий, аммо муҳим бир тамойилга асосланганини унутмаслигимиз керак. Яъни бир борада фермерларнинг шахсий манфаатдорлиги биринчи ўринда туриши керак. Бу мақсад қишлоқларимиз ҳаётини ўзгартириш борасида олиб борилаётган барча ислохотларимизнинг асосий ва ҳаракатлантурувчи кучи бўлиб қолмоғи зарур. Мустафо ЖўРАЕВ, Бухоро вилояти ҳўжалик суди раиси ўринбосари Валижон ЮСУПОВ, “Инсон ва қонун” муҳбири

Saboq

ТЕНДЕР – АДОЛАТ МЕЗОНИ

Мамлакатимизда бугун ўта муҳим жараён — ерларни ҳақиқий эгасига бериш юзасидан тендер танловлари ўтказилмоқда. Албатта, тендер танловининг биринчи талаби — адолат ва холисликдир. Агар бу тамойиллар бузилса, ҳеч шубҳасиз, ер муноноси қимсалар қўлига ўтиб қолиши мумкин. Бу эса ўз навбатида, иқтисодимизга таъсир этмай қолмайди. Шу боис ҳам, бундай ҳолатлар билан асло мурося қилиб бўлмайди.

Олтинсой туманидаги “Қорлик” ширкат ҳўжалиги тугатилиб, унинг негизиде фермер ҳўжаликларини ташкил қилинадиган бўлди. Тендер танловининг 96-лояҳисидеги ерга кўплар қатори шу ширкат ҳўжалигиде истиқом қилувчи Ботир Элмуродов ҳам асосий талабгор сифатида иштирок этди. Эҳтимол, сиз Ботир Элмуродов ҳам кўп қатори фермерликни ният қилган бўлиши мумкин. Хўш, шунга нима бўлибди? — дерсиз. Албатта, унинг бу ҳайрли ниятидан фақат қувониб қерак. Бирок ана шу ниятига етиш мақсадида нопок йўлни танлаши қишини ўйлантиради. Аниқроқ айтганда булсақ, у танлов қонун-қоидаларини била туриб, қинғир ишга қўл урди. Яъни танлов комиссиясига тақдим қилинган 0064088-сонли 2006 йил 21 февралда Денов туманидаги 1-сон нотариал идораси томонидан тасдиқланган меҳнат дафтрақасида гўёки Б.Элмуродов 1990 йил 3 декабрдаги 144-сонли буйруққа асосан “Қорлик” совхозининг 1-бўлими, 3-бригадасига ишга қабул қилинган қайд қилинган. Бу ҳужжат сохта эди. Нега деганда, 1990 йилда “Қорлик” ширкат ҳўжалиги эмас, балки “Қорлик” совхози бўлган. Эгри йўл билан ерга эгаллик қилишнинг орау қилган Ботирнинг текшириш давомида сирин ошқор бўлиб қолди. У тендер танловига ҳужжатларини топширишдан олдин ширкат ҳўжалигининг ходимлар билан ишлаш бўлими бошлиғи О.Холлиевага илтижо қилиб,

Отабек НОРБОВЕВ, Улугбек НУРМУРОДОВ, Сурхондариё вилояти адлия бошқармаси ходимлари

МАНФААТДОРЛИК

— БОШ ОМИЛ

(Давоми. Боши биринчи бетда) — Даъвогарнинг “тут ниҳоллари йўқотилган”, деган важлари ҳам асоссиз. Чунки бог худудиде тут дарахти умуман йўқ эди. Хозир ҳам йўқ, — деди Олот туманида ўтказилган сайёр суд мажлиси чоғида Жўрамурод Бешимов. — Пахта ва дон етиштириш буйича шартнома режаларини мунтазам бажариб келямиз. 2004 йилда ўтказилган тендерда голиб чиқиб, ана 5 гектар ерга эга бўлдик. 2005 йилнинг ўзиде 7,8 тонна ўрнига 8 тонна пахта ҳосили етиштирдик. Дон сотиш буйича шартнома режасини ҳам адо этдик. Давлатга 9,6 тонна сара дон сотдик. Суд жараёнида фермер

Tahlil

хал қилув қарорини чиқарди. Шунингдек, суд давлат божи ва суд ҳаракатларини ҳам жавобгар зиммасига юкланди. Аслида, даъвогар ҳам, жавобгар ҳам тадбиркор. Қонун уларнинг ҳар иккиси учун ҳам бир хил тарзда амал қилиши ҳам ўз-ўзидан аён. Фақат ҳуқуқий-демократик давлатда қонун унга тўла амал қилган тарафини ёқлайди. Зотан, шартнома мажбуриятларини бажарган тадбиркорнинг маблағи ҳам, хизмати ҳам ҳеч қачон самарасиз кетмайди. Вақтинчалик бой берилган фойда эса, албатта, қайтариб олинади. Биз юқориде баён этган ҳолатдан келиб чиқадиган хулоса шунки, қарздорлик юзасига келгани, ундан дархол қутулиш чорасини кўриш керак. Шунда устаман-ю, бой берилган фойдани қўшиб тўлаб, ортиқча қимматларга дучор бўлинмайди.

ҳўжалиги пахта ва дон экинига мўлжалланган майдонлардан бошқа мақсадларда фойдаланмагани, шахсий томорка, уй-жой, иморат қурмагани, ерни бошқа шахсларга фойдаланиш учун бермагани ҳам аниқ бўлди. Шунингдек, фермер ҳўжалиги давлат буюртмасига оид мажбуриятларини доимо бажариб келган. Шу ўринда ҳақли савол туғилади: ҳўш, фермер ҳўжалиги шартномага қатъий амал қилиб келаятган бўлса, нега унинг ер участкасига бўлган ҳуқуқи ва ер ижараси шартномаси бекор қилиниши керак? Бунинг устига суд жараёнида даъвогар важларини тасдиқловчи бирорта ҳужжат тақдим эта

шқармасига мурожаат қилди. Кўриниб турибдики, шартнома шартлари ҳусусий фирма томонидан бузилган. Оқибатда, қўшма корхона 22 миллион 944 минг 933 сўм маблағдан маҳрум бўлган, бошқача айтганда, катта миқдорда зарар қўрган. Агар ҳусусий фирма ушбу маблағни ўз вақтида қўшма корхона ҳисоб рақамига ўтказиб берганида етказилган моддий зиённинг олди олинарди. Чунки қўшма корхона ўтказиши лозим бўлган маблағдан фойдаланиб, 36 миллион 711 минг 893 сўмлик иш бўларди. Демак, ҳусусий фирма томонидан қарз вақтида тўланмагани боис қўшма корхона 7 миллион 342 минг 378 сўм фойдани бой берган. Вилоят адлия бошқармаси “Бугунги кун қурилиши” ҳусусий фирмаси ҳисобидан шартномага асосан амалга оширилган иш ва хизматлар учун тўланиши лозим бўлган 22 миллион 944 минг 933 сўм асосий қарз, 6 миллион 234 минг 697 сўм устаман ҳамда 7 миллион 342 минг 378 сўм бой берилган фойда — жами 36 миллион 522 минг 8 сўмини “Идеал пластик” қўшма кор-

БОЙ БЕРИЛДИ?

ва хизматларини амалга оширарди. Ана шунча миқдордаги иш ва хизматлардан ишлаб чиқариш ҳаракатларини чегириб ташлаганда, қўшма корхона 7 миллион 342 минг 378 сўм соф фойда олган хонаси фойдасига ундириб бериши сўраб, Тошкент шаҳар адлиясига киритди. Яқинда ҳўжалик суди ушбу низошни қўриб чиқиб, даврони тўлиқ қаноатлантириш тўғрисида

